

ACTA
UNIVERSITATIS
CAROLINAE
IURIDICA 1/2009

PRINCIP ZEMĚ PŮVODU
V KOMUNITÁRNÍM PRÁVU
(v kontextu legislativního vývoje
směrnice o službách)

Luboš Tichý, Jiří Hrádek, Jiří Vlastník

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

2009

Recenzovali: doc. JUDr. Richard Král, PhD., LL.M.

prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2009

ISBN 978-80-246-1763-3

ISSN 0323-0619

5

2009 ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE – IURIDICA 1

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK	9
A. VYMEZENÍ PROBLEMATIKY, METODA VÝZKUMU	
A ZPŮSOB VÝKLADU	11
B. ZÁKLADNÍ OBECNÉ PROBLÉMY	15
I. Pojem Princip země původu (PZP)	15
1. Vymezení a vývoj	15

2. Prameny, právní základ	19
3. Obsah PZP	19
4. Učení o omezení volného pohybu	21
5. Přístup na trh a kontrola	21
6. Působnost a struktura PZP	22
II. Uznávání a PZP	23
1. Pojem a předmět uznávání	23
2. Povinnost uznávání a její právní základ	24
3. Způsob uznávání	25
4. Uznávání a harmonizace	26
III. PZP a MPS	27
1. Vymezení problému	27
2. Základní východiska	29
3. Vztah PZP a MPS – stav diskuse	29
3.1 Působení PZP na MPS	29
3.2 PZP a uznávání	30
3.3 PZP a liberální princip navázání?	31
3.4 Míra působení PZP s ohledem na navázání	32
3.5 Výsledek diskuse	32
4. Vliv PZP na rozhodné právo, hodnocení diskuse a vlastní přístup	32
5. Kritika směřování funkcí MPS a PZP	33
5.1 Podobnost základních svobod a MPS	33
5.2 Kolizněprávní pojetí PZP	34
6. Závěrečné teze o vztahu PZP a MPS	35
IV. Kritická analýza a závěry	35
1. Klíčové problémy a jejich řešení	35
1.1 Kritika PZP	36

1.2 PZU a vnitřní trh	38
1.3 Kritika principu vzájemného uznávání	38
1.4 Postavení příjemce služby	38
2. Řešení a závěry	39
C. PZP A VNITŘNÍ TRH	40
I. Primární a sekundární právo vnitřního trhu	40
1. Základní práva a základní svobody	40
2. Vztah k domácím hodnotám	41
II. Působení PZP na vnitřním trhu v oblasti volného pohybu služeb	41
1. Význam vnitřního trhu	41
2. Ochrana spotřebitele	43
3. Televizní vysílání	44
4. Reklama	46
4.1 Obecné vymezení	46
4.2 Režim článku 49 SES v oblasti poskytování reklamních služeb	47
5. Bankovní právo	50
6. Kapitálové trhy	51
7. Daňové právo a princip země původu	52
7.1 Smysl PZP v daňové oblasti	52
7.2 Přímé daně	53
7.3 Nepřímé daně	54
D. PZP V KONTEXTU VÝVOJE SMĚRNICE O SLUŽBÁCH	56
I. Směrnice o službách	56
II. Analýza postavení PZP v původním návrhu směrnice o službách	56
1. Pojem a rozsah koordinované oblasti v původním návrhu směrnice	56

1.1 Koordinovaná oblast a harmonizace	57
1.2 Koordinovaná oblast a dohled	57
III. Legislativní vývoj směrnice o službách	58
1. Stručně k vývoji úpravy PZP v návrhu směrnice o službách	58
2. Pozměňovací návrhy k úpravě PZP a jejich hodnocení	59
2.1 Návrh Malcolma Harboursa za skupinu PPE-ED, Anneli	
Jäätteenmäki za skupinu ALDE a Briana Crowley za skupinu UEN . . .	60
2.2 Kompromisní návrh E. Gebhartové	61
IV. Nový návrh směrnice o službách (ze dne 16. 2. 2006)	62
V. Shrnutí vývoje návrhu směrnice o službách	63
VI. Výjimky z principu země původu a možné kolize	
s dalšími úpravami	64
1. Úvod	64
2. Odchytky založené na existující legislativě Společenství	65
2.1 Vztah k návrhu nařízení Řím I a Řím II	65
2.2 Nedostatek koordinace s předpisy o příslušnosti	
v nařízení 44/2001	66
3. Odchytky na základě práva jednotlivých členských států	66
3.1 Odůvodněné případy a charakteristika místa a bezpečnost	67
3.2 Spotřebitelské právo	67
3.3 Smlouvy o nemovitostech	69
3.4 Mimosmluvní závazky	69
4. Aplikace některých zásad	70
VII. Nahrazení PZP svobodou poskytování služeb	71
1. Úvod	71
2. Svoboda poskytování služeb (čl.16 odst.1)	71

3. Vztah k primárnímu právu	71
4. Svoboda poskytovat služby	73
5. Limity požadavků stanovených pro přístup ke službě a výkon služby ve směrnici o službách	74
5.1 Nediskriminace – čl. 16 odst.1 písm a)	74
5.2 Nezbytnost – čl. 16 odst.1 písm. b)	75
5.3 Veřejný pořádek a veřejná bezpečnost	75
5.4 Veřejné zdraví	76
5.5 Ochrana životního prostředí	77
5.6 Proporcionalita – čl. 16 odst. 1 písm. b)	77
6. Změny dle čl. 16 oproti stávajícímu stavu komunitárního práva	77
E. ZÁVĚRY, ŘEŠENÍ	80

ACTA
UNIVERSITATIS
CAROLINAE
IURIDICA 2/2009

ACTA UNIVERSITATIS CAROLINAE

IURIDICA

2/2009

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

2010

Recenzovali: PhDr. Andrej Sulitka, CSc.

prof. JUDr. Miroslav Bělina, CSc.

prof. JUDr. Jan Dvořák, CSc.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISBN 978-80-246-1777-0

ISSN 0323-0619

OBSAH

doc. Mag. phil. Dr. iur. Harald Christian Scheu, Ph.D.: Evropský soud

pro lidská práva a islámský šátek. Náboženská svoboda versus

sekularismus 7

JUDr. Martin Štefko, Ph.D., Ing. Kateřina Joklová, Mgr. Šárka Kotrčová,

Mgr. Veronika Mertová: Národní úpravy směrnice č. 96/71/ES

ve vybraných členských státech 15

Dr. Jarosław Jankowiak: Ochrana psychického zdraví zaměstnance

při práci v Estonsku, Lotyšsku, Slovensku, Maďarsku a v Polsku

(přehled právních předpisů) 49

JUDr. Denisa Dulaková Jakúbeková, Ph.D.: Nový prístup slovenského občianskeho zákonníka k zabezpečovaciemu prevodu práva	63
---	----

ACTA

UNIVERSITATIS

CAROLINAE

IURIDICA 3/2009

MORÁLNÍ HAZARD:

VYMEZENÍ, PŘÍČINY

A DŮSLEDKY

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

2010

Vědecký redaktor: doc. PhDr. JUDr. Ilona Bažantová, CSc.

Recenzovali: JUDr. Radim Boháč, Ph.D.

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

Toto číslo vychází jako výstup výzkumného záměru MSM 002160804 „Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí – kořeny, východiska a perspektivy“.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISBN 978-80-246-1823-4

ISSN 0323-0619

OBSAH

Jan Urban: Fenomén morálního hazardu 7

Pavel Seknička: Nejistota, riziko a morální hazard v podnikání a současná globální finanční krize 15

Ilona Bažantová: Morální hazard a „TOO BIG TO FAIL“.

Pohled do historie 25

Lenka Jurošková: Morální hazard v souvislosti s globální finanční krizí . . . 33

Aleš Borkovec: Morální hazard: Pohled skeptika	43
Zdeněk Hraba: Morální hazard v české právní praxi	55

ACTA
UNIVERSITATIS
CAROLINAE
IURIDICA 4/2009

MEZINÁRODNÍ
HUMANITÁRNÍ PRÁVO –
60. VÝROČÍ
ŽENEVSKÝCH ÚMLUV
Z ROKU 1949
UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM
2010

Vědečtí redaktoři: prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.

Recenzovali: prof. JUDr. Mahulena Hofmannová, CSc.

JUDr. Vladimír Balaš, CSc.

Toto číslo AUCI vychází jako součást řešení grantového projektu Grantové agentury

Akademie věd ČR (GAAV) IAA712470701 – „Mezinárodní humanitární právo“.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISBN 978-80-246-1816-6

ISSN 0323-0619

OBSAH

Předmluva 7

ČLÁNKY

JUDr. PhDr. Veronika Bílková, PhD., E.MA.: Právní postavení nestátní strany
vnitrostátního ozbrojeného konfliktu v MHP – vybrané problémy 11

Ref. jur. Martin Faix, M.J.I.: Operácie multinárodných síl a medzinárodné humanitárne právo	25
kpt. Mgr. Otakar Foltýn: Některé vojenské aspekty aplikace mezinárodního humanitárního práva v prostředí současných ozbrojených konfliktů	39
JUDr. Jiří Fuchs, Ph.D.: Aktuální problémy provádění závazků mezinárodního humanitárního práva v době míru	45
JUDr. Katarína Galdunová, LL.M.: Príslušníci ozbrojených síl USA a trestnoprávne stíhanie vojnových zločinov	53
JUDr. Jan Hladík: Úloha UNESCO při provádění Haagské úmluvy z roku 1954 na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu a jejich dvou Protokolů z roku 1954 a 1999	65
doc. PhDr. Stanislava Hýbnerová, CSc.: Ochrana práv dítěte za ozbrojeného konfliktu	69
RNDr. Marek Jukl, Ph.D.: MVČK a implementace mezinárodního humanitárního práva	85
JUDr. Renáta Klečková: MZV a humanitární právo	97
Mgr. Jana Ondrovičová: Problematika aplikovatelnosti noriem medzinárodného humanitárneho práva v kontexte súčasného medzinárodného práva	109
doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc., DSc.: Smíšené instrumenty a zákaz použití některých druhů zbraní za ozbrojených konfliktů	123
doc. PhDr. Martin Palouš, Ph.D.: OSN a ochrana civilistů v ozbrojených konfliktech	139
5	
JUDr. Ondřej Svaček: K objasňování pojmu „přímá účast na nepřátelských akcích“	161
prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.: Univerzální jurisdikce a postih závažných	

porušení Ženevských úmluv z r. 1949	175
---	-----

PŘÍSPĚVKY DO DISKUSE A INFORMACE

doc. PhDr. Felix Černoch, CSc.: New Strategy NATO kontra Mezinárodní právo	187
--	-----

doc. PhDr. Stanislav Nečas, CSc.: Profesní příprava bezpečnostních pracovníků působících v oblasti IZS	191
--	-----

Mgr. Petra Ochmannová: Šíření a aplikace MHP v AČR	199
--	-----

ACTA

UNIVERSITATIS

CAROLINAE

IURIDICA 1/2010

O VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

2010

Vědecký redaktor: JUDr. Helena Prášková, CSc.

JUDr. Martin Kopecký, CSc.

Recenzovali: prof. JUDr. Dušan Hendrych, CSc.

doc. JUDr. Soňa Skulová, CSc.

Toto číslo vychází jako výstup výzkumného záměru MSM 002160804 „Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí – kořeny, východiska a perspektivy“ – oborový úkol „Správní právo a správní věda“.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISSN 0323-0619

ISBN 978-80-246-1788-6

OBSAH

SEZNAM AUTORŮ 7

PŘEDMLUVA 9

I. OBECNÉ OTÁZKY VEŘEJNÉ SPRÁVY A SPRÁVNÍHO PRÁVA

Michal Skřejpek: Charakter a podstata státní správy za principátu 13

Jiří Grospič: K aktuálním otázkám správní vědy 23

Vladimír Vopálka: Vázanost veřejné správy 37

Josef Staša: O vztazích správního práva 45

Jan Musil: Teoretická a ústavní východiska správního trestání	55
Pavel Šturma: Nový trend v odpovědnosti státu: individuální právo na odškodnění obětí závažných porušení mezinárodního humanitárního práva?	73
Richard Pomahač: Regulatorní veřejná správa za hranicemi státu	81
Lenka Pítrová: Irské a české záruky sjednané k Lisabonské smlouvě	89
Vladimír Sládeček: Ústřední státní správa ve víru změn	105
Iwona Niżnik-Dobosz: Współczesne ujęcie państwowej teorii samorządu terytorialnego w Polsce	117
Josef Vedral: Kdy je rozhodnutí orgánu obce nicotné?	127
Petr Svoboda: Konzultativní místní referendum – ano či ne?	149
Marta Chromá: Překlad jako interpretace	161
II. PROCESNÍ PRÁVO	
Vladimír Kindl: Všeobecný soudní řád Josefa II. a jeho knižní tisky z let 1781/82	177
5	
Helena Prášková: Právní a procesní nástupnictví ve správním řízení	185
Martin Kopecký: K otázce uplatňování zákazu reformace in peius ve správním řízení obecném a trestním	203
Alena Winterová: Přípravné jednání a koncentrace řízení (ve věcech podle části páté občanského soudního řádu)	213
III. KE ZVLÁŠTNÍ ČÁSTI SPRÁVNÍHO PRÁVA	
Vladimír Mikule: Vývoj právní úpravy politických stran na území České republiky (nástin)	221
Hana Marková: Malá exkurze k některým otázkám finančního hospodaření obcí	235
Senta Radvanová, Petr Smolík: Jsou domyšleny všechny souvislosti?	

(Souhlas rodiče s osvojením není bezproblémový)	243
Petr Průcha: K vybraným novým formám činnosti veřejné správy v režimu stavebního zákona	251
Miroslav Hegenbart: Soukromá služba povolování staveb ve stavebním zákoně	265
Jakub Handrlica: Smluvní monopol ohledně dodávek rud, surovin nebo zvláštních štěpných materiálů ve Smlouvě o založení Euratomu . . .	271

ACTA
UNIVERSITATIS
CAROLINAE
IURIDICA 2/2010

DYNAMIKA
SOUČASNÉHO
KONSTITUCIONALISMU
UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM
2010

Vědecký redaktor: JUDr. Jan Kudrna, Ph.D.

Recenzenti: prof. JUDr. Zdeněk Jičínský, DrSc.

doc. JUDr. Jiří Jirásek, CSc.

Toto číslo vychází v rámci výzkumného záměru MSM0021620804

„Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí –
kořeny, východiska a perspektivy“.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISSN 0323-0619

ISBN 978-80-246-1879-1

OBSAH

Věra Jirásková: Federalismus v Německu a jeho ústavní proměny 7

Jan Kudrna: Preferenční hlasování ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR 21

Gediminas Mesonis: Tomáš Garrigue Masaryk and Mykolas Römeris:

Two Figures, Two Approaches to the State and the Constitution 37

Petr Mlsna: Vztah ústavního a evropského práva ve Spolkové republice

Německo s přihlédnutím k Lisabonskému nálezu 63

Helena Petrův: Ústavně právní aspekty posuzování existence veřejného zájmu	97
Jana Reschová: Dělbá, moci, funkcí nebo rolí. Několik úvah nad odkazem Ch. Montesquieua	109
Radovan Suchánek: Antidiskriminační zákon z roku 2009 – nová ochrana před nerovným zacházením	119
Jindřiška Syllová: Teorie „ústavně limitované jednorázovosti“ (k nálezu rušícímu ústavní zákon o zkrácení volebního období Poslanecké sněmovny)	139

ACTA
UNIVERSITATIS
CAROLINAE
IURIDICA 3/2010

VYBRANÉ
TEORETICKÉ PROBLÉMY
EVROPSKÉHO PRÁVA
PO RATIFIKACI
LISABONSKÉ SMLOUVY
UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM
2010

Vědecký redaktor: prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

Recenzenti: prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

Toto číslo vychází v rámci výzkumného záměru MSM0021620804

„Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí –
kořeny, východiska a perspektivy“ – oborový úkol „Evropské právo“,
řešitel prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, Praha 2010

ISSN 0323-0619

ISBN 978-80-246-1855-5

OBSAH

prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.: Příspěvek Lisabonské smlouvy
ke zmírnění demokratického deficitu v EU 7
doc. JUDr. Richard Král, Ph.D., LL.M.: Prameny práva EU ve světle

Lisabonské smlouvy	21
doc. JUDr. Pavel Svoboda, Ph.D., D.E.A.: Vnější smlouvy EU	
po Lisabonské smlouvě a české právo	33
JUDr. Lenka Pítrová, CSc.: Lisabonská smlouva pod lupou Ústavního	
soudu ČR	51
JUDr. Ing. Jiří Zemánek, CSc.: Institucionální reforma EU podle Lisabonské	
smlouvy: složení Evropské komise	75

Acta
universitatis
carolinae
iuridica 4/2010

finanční právo

v první dekádě

21. století

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

NAKLADATELSTVÍ KAROLINUM

2011

Vědecký redaktor: JUDr. Radim Boháč, Ph.D.

Recenzenti: JUDr. Zdenka Papoušková, Ph.D.

Mgr. Ing. Aleš Borkovec

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, 2011

ISSN 0323-0619

ISBN 978-80-246-1914-9

Obsah

Milan Bakeš, Marie Karfíková, Petr Kotáb, Radim Boháč: Pojetí finančního práva

v České republice. 7

Liudmila Samoylova: Topical issues of teaching the “Financial law” discipline

at higher schools. 17

Hana Marková: Územní samosprávné celky a jejich majetková a finanční samostatnost. . . 21

Miroslava Zajíčková: Základní zásady souhrnného rozpočtu Evropské unie. 29

Pavla Vondráčková, Petr Novotný: Daňová soustava České republiky. 43

Radim Boháč: Zásady vyrovnanosti veřejných rozpočtů v České republice

v první dekádě 21. století. 59

Michael Kohajda: Otázky spojené s uplatňováním osvobození od daně

z přidané hodnoty u loterijních společností. 71

Acta universitatis carolinae iuridica 1/2011

Vybrané teoretické problémy vztahu evropského a národního práva po ratifikaci Lisabonské smlouvy

Univerzita Karlova v Praze

Nakladatelství Karolinum

2011

Vědecký redaktor: prof. JUD r. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

Recenzovali: prof. JUD r. Pavel Šturma, DrSc.

prof. JUD r. Vladimír Týč, CS c.

Toto číslo vychází v rámci výzkumného záměru MSM0021620804

„Kvantitativní a kvalitativní proměny právního řádu na počátku 3. tisíciletí –

kořeny, východiska a perspektivy “ – oborový úkol „Evropské právo “,

řešitel prof. JUDr. PhDr. Michal Tomášek, DrSc.

© Univerzita Karlova v Praze – Nakladatelství Karolinum, 2011

ISSN 0323-0619

ISBN 978-80-246-1947-7

Obsah

Michal Tomášek: Nový katalog pravomocí EU jako výsledek neutralizace

národního práva právem unijním 7

Richard Král: Vnitrostátní účinky směrnic EU 25

Harald Christian Scheu: Princip subsidiarity v právu EU 47

Pavel Svoboda: Vnitrostátní účinky vnějších smluv EU 59

Tereza Kunertová: Problémy a úskalí implementace směrnice EU

na příkladech z české právní praxe 99